

Svar på Siri Ahokas och 36 andra ledamöters motion om att inrätta nya tjänster för ambulerande vikarier i småbarnspedagogiken i Vanda

VD/3404/00.02.00.03/2018

EL-H/SA-V/SN/HS/NJ/AP

Siri Ahokas och 36 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Utifrån våra egna erfarenheter och den respons vi fått är personalbristen och personalomsättningen de största orosmomenten i den småbarnspedagogiska verksamheten i Vanda. Det är svårt att få vikarier för de anställda som är frånvarande och arbetet utförs mycket ofta underbemannat och till och med i strid mot lagen. En trygghet eller pedagogisk kvalitet för barnets bästa uppnås därför inte. I dessa situationer belastas de anställda som är på plats och sjukdomsfrekvensen ökar. Stadens uppgift är att producera småbarnspedagogiska tjänster av god kvalitet för sina invånare och sörja för att de anställda mår bra på sin arbetsplats.

I den nya lagen om småbarnspedagogik som håller på att beredas står barnets väl i fokus. I och med den nya lagen kommer man också att utveckla möjligheterna för hemmen och daghemmen att hålla kontakt digitalt. Personalens utbildning och införandet av nya funktioner kommer att förutsätta mer utbildnings- och tidsresurser. Denna tid som används till andra verksamheter får inte tas av barnen.

Vi fullmäktigeledamöter som undertecknat motionen kräver att Vanda stad omgående börjar bereda nya tjänster för ambulerande anställda i bildningsväsendets småbarnspedagogiska enheter i Vanda. Nya tjänster inrättas områdesvis eller daghemsvis beroende på områdenas och daghemmens storlek och vikariebehovet. Tjänsterna inrättas både i de finskspråkiga och svenskspråkiga småbarnspedagogiska enheterna. Ambulerande personal anställs i sådan omfattning som garanterar att personaldimensioneringen och -strukturen hålls inom lagliga gränser i alla situationer, också i de fall då en del av de anställda är förhindrade att arbeta i barngruppen på grund av sjukdom, utbildning eller administrativa uppgifter. Till exempel då en barnträdgårdslärare är sjuk är det mycket sällan man får en behörig lärare som vikarie utan vikarien är oftast en barnskötare. Vikariebehovet kompletteras fortfarande med Seures tjänster.

På motsvarande sätt använder man interna, ambulerande vikarier (s.k. SISSI) åtminstone inom HNS sjukvårdsenheter. Inom småbarnspedagogiken kommer modellen att vara hållbar med tanke på barnens väl och välbefinnande, kvaliteten på pedagogiken i de småbarnspedagogiska enheternas verksamhet och hela personalen. En ambulerande anställd är bekant och trygg för barnen, känner barnen och daghemmets arbetssätt och är samtidigt en del av arbetsgemenskapen. Under dessa omständigheter behöver man inte heller använda tid på att med jämna mellanrum handla nyanställda. Enligt förslaget hålls kostnaderna på en rimlig nivå eftersom kostnaderna för vikarier minskar. Det föreslås att en tilläggsavgift betalas för det ambulerande arbetet. Vi tror att en ambulerande tjänst är ett meningsfullt arbetssätt för många yrkeskunniga inom småbarnspedagogiken och verksamhetsmodellen medverkar också till att locka behörig personal till Vanda.”

Stadsfullmäktige 9.4.2018 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Bakgrund

Resultatområdet för småbarnspedagogik i Vanda stad använder bemanningsbolaget Seure Henkilöstöpalvelut Oy (senare i texten Seure) för att anställa mestadels kortvariga vikarier (under 4 mån.) till daghemmen. Daghemsföreståndarens uppgift är att dagligen bedöma förhållandet mellan antalet barn och anställda och vid behov flytta anställda inom daghemmet från en barngrupp till en annan och beställa vikarier från Seure om det behövs.

Innan denna lösning med att använda Seures tjänster på stadsnivå infördes, har det också inom småbarnspedagogiken funnits olika modeller för att få kortvariga vikarier eller vikarier för en längre tid till daghemmen. På 2000-talet tillämpades ett system med ersättare, vilket gick ut på att en ersättare var anställd i de största enheterna och vikarierade i barngrupperna vid behov. Systemet med ersättare koordinerades av daghemsföreståndarna, och till deras uppgifter hörde bland annat bland annat att vara chef för ersättarna, rekrytera och placera vikarier i barngrupperna. Övergången till Seures tjänster motiverades med att daghemsföreståndarnas administrativa arbete minskar och att det är kostnadseffektivt att använda vikarier.

Utvärdering av den föreslagna lösningen

Om man inom småbarnspedagogiken inför ett system med befattningar för ambulerande vikarier ökar daghemsföreståndarnas administrativa uppgifter. Om de ambulerade vikarierna är fast anställda av staden stiger lönekostnaderna på helårsbasis till en högre nivå. Utöver detta är lösningen inte tillräckligt flexibel när behovet av vikarier minskar under sommaren och andra kortare semestertider.

Enligt den bedömning som resultatområdet för småbarnspedagogiken gjort är det inte möjligt att införa modellen för ambulerande vikarier år 2019. Orsaken är att personalplanen för år 2019 redan har godkänts och att köp av egna vikarier för staden inte har beaktats i modellen. En annan orsak är lösningens bristfälliga förutsättningar. Lösningen med ambulerande vikarier kräver tillgång till aktuella uppgifter i realtid om antalet barn och anställda i respektive daghem. Småbarnspedagogikens nya styrningssystem har inte införts än, och därför är dessa uppgifter inte tillgängliga på systemnivå. Detta betyder att uppgifterna borde samlas in manuellt. Med tanke på hur stora volymerna inom småbarnspedagogiken är, är detta inte ändamålsenligt.

Nuläget och utvecklingsmöjligheter

Småbarnspedagogikens resultatområde anställde år 2017 daghemsvikarier från Seure för sammanlagt 4,6 miljoner euro, vilket motsvarar en arbetsinsats på cirka 117 årsverken. Vikarier anställdes per resultatområde enligt följande: Korso-Björkby 26 årsverken, Dickursby-Håkansböle 41 årsverken, Kivistö-Aviapolis 17 årsverken och Myrbacka 33 årsverken.

I början av 2018 kunde Seure inte fylla alla vikariat, och därför har det tidvis varit personalbrist på daghemmen i förhållande till antalet närvarande barn. Det mest kritiska när det gäller att få daghemmens verksamhet att fungera smidigt är uttryckligen att fylla dessa akuta vikariat.

Belägningsgraden för akuta vikariat som beställdes i februari 2018 sjönk till 67,9 % medan den var 86,4 % i augusti 2018. Säsongsvariationerna i behovet av vikarieresurser bildar tidvis toppar i behovet då det

helt enkelt inte finns tillgängliga vikarier för att fylla det rådande behovet. I dessa fall är vanligtvis största delen av personalen frånvarande.

Resultatområdet för småbarnspedagogiken anser det vara viktigt att vikarieresursernas köp och placering i allt större utsträckning utvecklas till en lösning som utgår från behoven. Småbarnspedagogiken i Vanda har 2.10.2018 kommit överens med Seures representanter om att inleda ett pilotprojekt med ersättare i Dickursby. Pilotprojektet genomförs under tidsperioden 9.1.2019–29.5.2019. Målet med pilotprojektet är att använda Seures nuvarande keikkanetti-system på ett nytt sätt och rikta de arbetskraftsresurser som man har vetskap om till daghemmen i Dickursbyområdet med hjälp av längre vikariat. Pilotprojektet inleds med att Seure intervjuar daghemsföreståndare. Utifrån intervjuerna skapas en verksamhetsmodell som bearbetas i samarbete med Seure och områdets övriga daghemsföreståndare. Innan verksamhetsmodellen införs ordnas ett starttillfälle där man introducerar verksamhetsmodellen och ger handledning i hur keikkanetti-systemet används.

Kostnadseffekter

I kostnadsstrukturen för pilotprojektet med ersättare ingår uppskattningsvis totalt cirka 16 933 faktureringsbara arbetstimmar, vilket betyder en heltidsarbetsinsats för 23 anställda (7,75 h). Kostnaden för pilotprojektet för 23 anställda uppgår till max. 387 322,38 €. De slutliga kostnaderna baserar sig på genomförda timmar. Enligt nuvarande genomsnittspris beräknas vikariekostnaderna för tidsperioden i fråga vara 332 899,70 €, vilket betyder att kostnadseffekten under pilotprojektet är 54 455 € högre än i dag. Lönen som betalas ut till ersättarna följer ett annat arbetsavtal på grund av längre anställning, och därför är vikariekostnaderna högre än normalt. Genom längre anställningar för vikarier säkerställer man tillgången till arbetskraft och de anställdas engagemang i arbetet.

Verksamhetsmodellen möjliggör dessutom en bättre leveranssäkerhet, att en anställd oftare placeras i samma enhet och att en smidigare verksamhetsmodell skapas i och med samutvecklingen.

Tilläggskostnaderna för pilotprojektet täcks genom nuvarande köp av Seure.

Småbarnspedagogikens resultatområde konstaterar som slutsats att man efter att pilotprojektet genomförts kan bedöma hur verksamhetsmodellen fungerar i vikariearrangemangen.

Stadsstyrelsen 22.10.2018 § 16

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendets verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Siri Ahokas och de 36 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 17.12.2018 § 17

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

– Siri Ahokas och 36 andra ledamöters undertecknade motion om att inrätta nya tjänster för ambulerande vikarier i småbarnspedagogiken i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Sole Askola-Vehviläinen, direktör för småbarnspedagogiken, tfn 040 041 7634,
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi